

**Pomorze
Zachodnie**

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO 2014-2020

**Zasady dotyczące odzyskiwania środków
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa
Zachodniopomorskiego 2014-2020**

**Załącznik nr 9 do regulaminu konkursu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Zachodniopomorskiego 2014 – 2020**

Oś Priorytetowa 1 Gospodarka, Innowacje, Nowoczesne Technologie

Działanie 1.10 Tworzenie i rozbudowa infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego

Nabór nr RPZP.01.10.00-IZ.00-32-001/16

Wersja 1.0

Szczecin 2016

Spis treści

Wykaz skrótów.....	3
Słownik pojęć.....	3
Kompendium.....	3
Rozdział 1 Podstawy prawne i zakres Zasad.....	4
1.1 Podstawy prawne	4
1.2 Cel i zakres Zasad.....	5
Rozdział 2 Procedura odzyskiwania środków na podstawie art. 207 ustawy o finansach publicznych	6
2.1 Wezwanie do zwrotu środków	6
2.2 Postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków.....	7
2.3 Ponowne rozpatrzenie sprawy	8
2.4 Egzekucja administracyjna	9
2.5 Wykluczenie	10
Rozdział 3 Procedura odzyskiwania środków na podstawie art. 189 ustawy o finansach publicznych	10
3.1 Wezwanie do zwrotu środków	10
3.2 Postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków.....	11
3.3 Ponowne rozpatrzenie sprawy	12
3.4 Egzekucja administracyjna	13

Wykaz skrótów

IZ RPO WZ - Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego 2014-2020;

RPO WZ – Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego 2014–2020;

Słownik pojęć

Użyte w Zasadach pojęcia oznaczają:

1. beneficjent – podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 10 rozporządzenia ogólnego;
2. Instytucja Zarządzająca (IZ RPO WZ) – Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, odpowiedzialnym.in. za przygotowanie i realizację programu operacyjnego;
3. kodeks postępowania administracyjnego – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 t.j. ze zm.);
4. projekt – przedsięwzięcie, o którym mowa w art. 2 pkt 18 ustawy, szczegółowo opisane w dokumentacji aplikacyjnej;
5. rozporządzenie ogólne – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006;
6. umowa o dofinansowanie - umowa zawarta między IZ RPO WZ a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania, zawierająca w szczególności warunki przekazywania i wykorzystania środków EFRR oraz inne obowiązki stron umowy;
7. ustawa wdrożeniowa – ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146 ze zm.);
8. ustawa o finansach publicznych – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 t.j. ze zm.);
9. ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji – ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1619 t.j. ze zm.);
10. ustawa Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 tj. ze zm.);
11. wnioskodawca - podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 28 ustawy;
12. wniosek o dofinansowanie – dokument, w którym zawarty jest opis projektu lub przedstawione w innej formie informacje na temat projektu, na podstawie których dokonuje się oceny spełnienia przez ten projekt kryteriów wyboru projektów, składany przez wnioskodawcę ubiegającego się o dofinansowanie na realizację projektu na formularzu określonym przez IZ RPO WZ, za integralną część wniosku o dofinansowanie uznaje się wszystkie jego załączniki.

Kompendium

1. Zgodnie z art. 207 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:
  - 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,

- 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,
  - 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości
- podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.
2. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa powyżej, IZ RPO WZ wzywa Beneficjenta do zwrotu środków lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
  3. Wobec braku zwrotu środków w terminie określonym w wezwaniu, IZ RPO WZ wszczyna postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków, które zostanie zakończone decyzją administracyjną orzekającą zwrot środków lub umarzającą postępowanie w sprawie. Od wydanej decyzji stronie przysługuje możliwość złożenia do IZ RPO WZ wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.
  4. Zgodnie z art. 138 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, IZ RPO WZ po przeprowadzeniu ponownego rozpoznania sprawy wydaje decyzję, w której: utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję, uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy, albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, bądź też umarza postępowanie odwoławcze.
  5. Od decyzji wydanej po ponownym rozpatrzeniu sprawy stronie przysługuje środek odwoławczy w postaci możliwości złożenia do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego skargi za pośrednictwem IZ RPO WZ w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji. Natomiast od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego stronie lub IZ RPO WZ (w zależności od rozstrzygnięcia) przysługuje wniesienie za pośrednictwem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie 30 dni od dnia doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem.
  6. Niezależnie od powyższego, w przypadku braku zwrotu środków w terminie określonym w decyzji, IZ RPO WZ do Beneficjenta kieruje upomnienie, a następnie wszczynana jest egzekucja administracyjna w celu przymusowego ściągnięcia należności.
  7. Na podstawie art. 207 ust. 4 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, w przypadku braku zwrotu środków w terminie określonym wydaną decyzją, Beneficjentowi grozi sankcja w postaci wykluczenia z możliwości otrzymywania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (wskazany przepis nie dotyczy m.in. jednostek samorządu terytorialnego). Okres wykluczenia kończy się z upływem trzech lat liczonych od dnia dokonania zwrotu ww. środków.
  8. Zgodnie z art. 189 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, w przypadku niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność na kwotę lub w terminie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 189 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, od środków pozostałych do rozliczenia, przekazanych w ramach zaliczki, nalicza się odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność.
  9. W przypadku, o którym mowa powyżej IZ RPO WZ wzywa Beneficjenta do zapłaty odsetek lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. Dalsza procedura odzyskiwania odsetek na podstawie art. 189 ustawy o finansach publicznych przebiega analogicznie jak wyżej opisana w punktach 3-6.

Rozdział 1 Podstawy prawne i zakres Zasad

1.1 Podstawy prawne

Niniejszy dokument został sporządzony na podstawie:

- 1) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju

- Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006;
- 2) Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego;
  - 3) Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146 ze zm.);
  - 4) Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, tj. ze zm.);
  - 5) Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 tj. ze zm.);
  - 6) Ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2014 r. poz. 1619 tj. ze zm.);
  - 7) Ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 tj. ze zm.).

1.2 Cel i zakres Zasad

1. Celem niniejszych Zasad jest wskazanie, jakie czynności będą podejmowane przez IZ RPO WZ w celu odzyskania środków finansowych w sytuacji, kiedy Beneficjent swoim działaniem doprowadzi do ich wykorzystania niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur, a także pobrania ich nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz z wynikającymi z takiego działania konsekwencjami. Ponadto omówiony zostanie sposób odzyskiwania odsetek od środków, pozostających do rozliczenia, przekazanych Beneficjentowi w formie zaliczki w przypadku jej nierozliczenia lub też złożenia wniosku rozliczającego zaliczkę z uchybieniem terminu.
2. Powyższe sytuacje mogą zostać przez IZ RPO WZ stwierdzone na każdym etapie realizacji projektu, a także po jego zakończeniu, tj. w okresie trwałości projektu. Najczęściej nieprawidłowe działania Beneficjentów wykrywane są na etapie przeprowadzenia przez IZ RPO WZ kontroli projektu, m.in. podczas kontroli w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie Beneficjenta, weryfikacji przedkładanych wniosków o płatność wraz z dokumentami.
3. Należy pamiętać, iż w związku z zaistnieniem okoliczności, w których dochodzi do stwierdzenia wykorzystania środków niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur, a także pobrania ich nienależnie lub w nadmiernej wysokości, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu środków wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych liczonymi od daty przekazania środków. Odsetki naliczane są za każdy dzień, od daty przekazania środków do dnia ich zwrotu.
4. Aby uniknąć wskazanych powyżej sytuacji zaleca się podejmowanie wszystkich czynności zgodnie z przepisami prawa oraz zapisami umowy o dofinansowanie. Należy przestrzegać obowiązujących terminów (np. na rozliczenie zaliczki, złożenie wniosku o płatność czy przedstawienie dokumentacji), rzetelnego księgowania i dokumentowania wydatków oraz postępowania w zgodzie z założonymi wcześniej celami projektu, gdyż każde odstępstwo czy niedopełnienie obowiązku wskazanego w umowie o dofinansowanie może spowodować konsekwencje finansowe dla Beneficjenta.

Rozdział 2 Procedura odzyskiwania środków na podstawie art. 207 ustawy o finansach publicznych

2.1 Wezwanie do zwrotu środków

1. Beneficjent jest zobowiązany realizować projekt z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach RPO WZ oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie celów i wskaźników zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Zgodnie z treścią art. 207 ust. 8 ustawy o finansach publicznych, w przypadku stwierdzenia okoliczności, że środki zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur, a także że środki zostały pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości, IZ RPO WZ wzywa Beneficjenta do zwrotu środków wraz z odsetkami lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności o ww. środki wraz z odsetkami, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania. W takim przypadku odsetki naliczane są jak dla zaległości podatkowych od daty przekazania środków do dnia ich zwrotu lub w przypadku wyrażenia zgody, o której mowa powyżej, do dnia wpływu do IZ RPO WZ pisemnej zgody Beneficjenta na pomniejszenie kolejnej płatności.
2. Wykorzystanie środków niezgodnie z przeznaczeniem

Wykorzystanie środków niezgodnie z przeznaczeniem następuje m.in. przez zapłatę za zrealizowane zadania, inne niż te, na które środki były przyznane. Dotyczy to sfinansowania, m.in. zadania będącego poza zakresem rzeczowym projektu, na który środki zostały przekazane, czy też wydatków niezwiązanych bezpośrednio z realizacją projektu, nieprzyczyniających się do osiągnięcia celu określonego w umowie o dofinansowanie, które nie mogą zostać uznane za kwalifikowalne. W sytuacji, kiedy doszło do sfinansowania wydatku nieprzewidzianego wcześniej, bądź środki te zostały przekazane na inny cel niż zakładany w dokumentacji aplikacyjnej, wydatek taki nie może zostać uznany za kwalifikowalny.

3. Wykorzystanie środków z naruszeniem procedur

Pod pojęciem procedur, których naruszenie uprawnia do wydania decyzji określającej kwotę zwrotu, rozumiane są postanowienia dokumentów regulujących zasady przyznawania i wykorzystania dofinansowania, w tym zasady ponoszenia wydatków w ramach projektu, a zatem przede wszystkim umowy o dofinansowanie oraz zasady wdrażania RPO WZ. Ustawodawca nie przewidział zamkniętego katalogu procedur, na podstawie których wydatkowane są środki unijne związane z realizacją konkretnych programów operacyjnych. Przykładem wykorzystania środków z naruszeniem procedur jest m.in.

- a) naruszenie przez Beneficjenta zapisów ustawy Prawo zamówień publicznych (np. wybór oferty bez zachowania zasady konkurencyjności);
- b) niezastosowanie się przez Beneficjenta do zasad wdrażania RPO WZ dotyczących kwalifikowalności wydatków (np. gdy Beneficjent nie poniósł wydatków w sposób rzetelny, oszczędny lub też nienależycie je udokumentował);
- c) dokonanie znaczącej modyfikacji projektu (naruszenie zasady trwałości projektu);
- d) rozpoczęcie realizacji projektu przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie;
- e) i inne.

4. Nienależne pobranie środków lub pobranie w nadmiernej wysokości

- a) Środkami nienależnie pobranymi są środki udzielone bez podstawy prawnej, tj. w obowiązującym systemie prawnym nie ma przepisu lub dyspozycji umowy o dofinansowanie, na podstawie którego Beneficjent pobrał środki. Do nienależnego pobrania może dojść na przykład w sytuacji, gdy dofinansowanie zostanie udzielone podmiotowi podlegającemu wykluczeniu z prawa otrzymania środków na realizację projektów w ramach programów operacyjnych na mocy

przepisów ustawy o finansach publicznych lub gdy Beneficjent uzyskał dofinansowanie na podstawie przerobionego, podrobionego lub poświadczającego nieprawdę dokumentu. Nienależne pobranie może nastąpić także wówczas, gdy wydatek został poniesiony przed określoną w umowie o dofinansowanie datą kwalifikowalności lub gdy został już wcześniej zrefundowany z innych bezzwrotnych środków publicznych (podwójne dofinansowanie). Do przykładów nienależnego pobrania należy również zaliczyć refundację kosztów niekwalifikowalnego podatku VAT lub kosztów niewykonanych robót, usług lub niedostarczonych towarów.

- b) Natomiast środkami pobranymi w nadmiernej wysokości są środki otrzymane w kwocie wyższej niż określona w umowie o dofinansowanie, w odrębnych przepisach lub w wysokości wyższej niż niezbędna do dofinansowania projektu lub finansowania dotowanego zadania. Przykładem pobrania środków w nadmiernej wysokości jest, w szczególności, pobranie zaliczki na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych, która nie zostanie w całości przeznaczona na te wydatki lub nie zostanie rozliczona przez Beneficjenta we wskazanym terminie. Kolejnym przykładem można być przekroczenie przez Beneficjenta limitów dla pewnych kategorii wydatków (np. na nabycie nieruchomości, koszty pośrednie). Wskazać należy, że z uwagi na fakt, iż to umowa określa jakie środki, w jakiej wysokości i kiedy powinny zostać wypłacone Beneficjentowi to przede wszystkim na tej podstawie stwierdza się czy doszło do nienależnego pobrania środków lub pobrania w nadmiernej wysokości.

2.2 Postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków

1. Po bezskutecznym upływie terminu wskazanego w wezwaniu, o którym mowa w pkt 2.1 niniejszych Zasadach, mając na względzie art. 67 ustawy o finansach publicznych, na podstawie art. 61 Kodeksu postępowania administracyjnego, IZ RPO WZ wszczyna postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków.
2. W ramach prowadzonego postępowania administracyjnego IZ RPO WZ analizuje całość materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i na tej podstawie wydaje rozstrzygnięcie. Ponadto, jeżeli okoliczności sprawy tego wymagają, IZ RPO WZ może przed wydaniem rozstrzygnięcia wystąpić np. o opinię czy ekspertyzę w danej dziedzinie.
3. Zgodnie z zasadami ogólnymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania administracyjnego IZ RPO WZ zapewnia Beneficjentowi możliwość czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym prawo do przeglądania akt sprawy, składania wyjaśnień oraz wniosków dowodowych w postępowaniu wyjaśniającym.
4. IZ RPO WZ na bieżąco informuje Beneficjenta o jego prawach oraz o działaniach podejmowanych w postępowaniu.
5. W uzasadnionych sytuacjach IZ RPO WZ wyznacza nowy termin na zakończenie postępowania administracyjnego, o czym niezwłocznie informuje Beneficjenta, a przed wydaniem decyzji zawiadamia go o zamiarze zakończenia postępowania, wyznaczając Beneficjentowi termin do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.
6. Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, IZ RPO WZ wydaje decyzję administracyjną w przedmiocie zwrotu środków, określając kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków. IZ RPO WZ w decyzji administracyjnej wyczerpująco uzasadnia swoje stanowisko, ze wskazaniem podstawy prawnej.
7. IZ RPO WZ doręcza pisma na zasadach określonych w rozdziale 8 działu I Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Doręczanie pism następuje za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy Prawo Pocztowe, przez pracowników IZ RPO WZ lub przez inne upoważnione osoby. W toku postępowania, strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić IZ RPO WZ o każdej zmianie swojego adresu. W razie zaniedbania ww. obowiązku doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny. Zgodnie z art. 44 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, w razie niemożności doręczenia pisma Beneficjentowi, operator pocztowy przechowuje pismo przez okres 14 dni w swojej placówce pocztowej - w przypadku doręczania pisma przez operatora pocztowego

- (w międzyczasie podwójnie awizuje pismo). Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia ww. okresu, a pismo pozostawia się w aktach sprawy.
8. W trakcie trwania postępowania administracyjnego, termin na dokonanie danej czynności (np. złożenie wniosku) uważa się za zachowany jeżeli przed jego upływem pismo zostało przez stronę nadane w polskiej placówce pocztowej.
  9. Beneficjent w trakcie postępowania administracyjnego może ustanowić pełnomocnika, który będzie go reprezentował. Należy pamiętać, aby przedstawić IZ RPO WZ pełnomocnictwo wraz z uiszczoną opłatą skarbową (jeżeli dotyczy). W takim przypadku cała korespondencja w sprawie doręczana jest pełnomocnikowi.
  10. W sytuacji, kiedy postępowanie, z jakiegokolwiek przyczyny, stanie się bezprzedmiotowe w całości albo w części, IZ RPO WZ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania administracyjnego odpowiednio w całości albo w części (art. 105 Kodeksu postępowania administracyjnego). Ponadto, decyzji administracyjnej nie wydaje się, jeżeli Beneficjent dokonał zwrotu środków przed jej wydaniem.
  11. W przypadku kiedy Beneficjent nie zgadza się z decyzją administracyjną, może zwrócić się do IZ RPO WZ w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
  12. Co istotne, zwrot środków po wydaniu decyzji administracyjnej nie stoi na przeszkodzie możliwości złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Powyższe wstrzymuje natomiast dalsze naliczanie odsetek jak dla zaległości podatkowych, które w przypadku braku zwrotu, naliczane są za każdy kolejny dzień zwłoki w spłacie.
  13. Przykłady dotyczące postępowania administracyjnego w przedmiocie zwrotu środków:
    - a) Beneficjent w trakcie postępowania administracyjnego przedstawia wyjaśnienia oraz dodatkową dokumentację. IZ RPO WZ dołącza do akt złożone dokumenty, a ponadto umożliwia Beneficjentowi zapoznanie się z materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie, w siedzibie IZ RPO WZ. Beneficjent ma możliwość sporządzania notatek czy wykonania fotokopii dokumentów.
    - b) W trakcie trwania postępowania administracyjnego IZ RPO WZ ustaliła nowe okoliczności w sprawie, w związku z którymi IZ RPO WZ odstąpiła od stwierdzonych naruszeń. Z uwagi na powyższe, postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków stało się bezprzedmiotowe, co powoduje jego umorzenie. W takim przypadku IZ RPO WZ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania administracyjnego w całości.
    - c) Beneficjent po wydaniu przez IZ RPO WZ decyzji administracyjnej, zwrócił środki wraz z odsetkami, a jednocześnie w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji, wniósł do IZ RPO WZ o ponowne rozpatrzenie sprawy. W takim przypadku kwota zostaje rozliczona (nie nalicza się dalszych odsetek), a IZ RPO WZ przystępuje do ponownego rozpatrzenia sprawy, które zostanie zakończone kolejną decyzją administracyjną.

2.3 Ponowne rozpatrzenie sprawy

1. IZ RPO WZ na wniosek Beneficjenta, zobowiązana jest ponownie przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, obejmujące całościową ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.
2. Termin trwania postępowania liczony jest od daty wpływu do IZ RPO WZ wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wniosek wraz z aktami sprawy zostaje przekazany do rozpatrzenia przez pracownika IZ RPO WZ, który wcześniej nie brał udziału w postępowaniu i musi się zapoznać z problematyką danej sprawy od początku. Zgromadzony materiał dowodowy podlega zatem na nowo rzetelnej i obiektywnej analizie.
3. Jeżeli okoliczności sprawy tego wymagają, IZ RPO WZ może przed wydaniem rozstrzygnięcia wystąpić o opinię czy ekspertyzę w danej dziedzinie. Zgodnie z zasadami ogólnymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania administracyjnego, IZ RPO WZ zapewnia Beneficjentowi możliwość czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym prawo do

przeglądania akt sprawy, składania wyjaśnień oraz wniosków dowodowych w postępowaniu wyjaśniającym, a przed wydaniem decyzji prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

4. Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, IZ RPO WZ na podstawie art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego wydaje decyzję administracyjną utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję, uchylającą zaskarżoną decyzję w całości lub części i w tym zakresie orzeknie co do istoty sprawy albo uchylając decyzję umorzy postępowanie pierwszej instancji bądź też umorzy postępowanie odwoławcze. IZ RPO WZ w decyzji administracyjnej wyczerpująco uzasadnia swoje stanowisko, ze wskazaniem podstawy prawnej.
5. Od decyzji wydanej po ponownym rozpoznaniu sprawy, Beneficjentowi przysługuje prawo do wniesienia za pośrednictwem Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty doręczenia ww. decyzji.
6. Należy pamiętać, iż samo złożenie przez Beneficjenta skargi nie wstrzymuje terminu naliczania odsetek jak dla zaległości podatkowych oraz możliwości odzyskania środków w trybie egzekucji administracyjnej. Przepisy prawa dopuszczają jednak możliwość złożenia przez Beneficjenta wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji. Taki wniosek Beneficjent może złożyć w skardze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, albo bezpośrednio do IZ RPO WZ (art. 61 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi).
7. W przypadku wydania przez Wojewódzki Sąd Administracyjny wyroku, w zależności od treści rozstrzygnięcia, Beneficjentowi lub IZ RPO WZ przysługuje prawo do wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego (za pośrednictwem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie) w terminie 30 dni od daty doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem.
8. Mając na uwadze zapisy art. 61 § 6 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi wstrzymanie wykonania aktu lub czynności upada w razie wydania przez sąd orzeczenia kończącego postępowanie w pierwszej instancji. W związku z powyższym, Beneficjent ma możliwość złożenia wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji w skardze kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego (o której mowa powyżej).
9. Przykłady dotyczące postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy:
  - a) Beneficjent po wydaniu przez IZ RPO WZ decyzji administracyjnej utrzymującej w całości w mocy poprzednią decyzję, zwrócił środki wraz z odsetkami, a jednocześnie skorzystał z prawa do wniesienia skargi. W takim przypadku kwota zostaje rozliczona (nie nalicza się dalszych odsetek), a skarga wraz z odpowiedzią IZ RPO WZ oraz aktami zostaje przekazana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.
  - b) Beneficjent po wydaniu przez IZ RPO WZ decyzji administracyjnej utrzymującej w całości w mocy poprzednią decyzję, nie zwrócił środków i skorzystał z prawa do wniesienia skargi. W takim przypadku skarga wraz z odpowiedzią IZ RPO WZ oraz aktami zostaje przekazana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. IZ RPO WZ z uwagi na brak zwrotu przez Beneficjenta środków w terminie wskazanym w decyzji, wszczyna procedurę egzekucyjną w celu przymusowego ściągnięcia należności.

2.4 Egzekucja administracyjna

1. W przypadku braku zwrotu środków w terminie określonym w decyzji administracyjnej, IZ RPO WZ kieruje do Beneficjenta upomnienie przedegzekucyjne, wyznaczając Beneficjentowi 7 dniowy termin na zwrot oraz na uiszczenie tzw. kosztów upomnienia (które wynoszą czterokrotną wartość opłaty dodatkowej pobieranej przez „Pocztę Polską” za polecenie przesyłki listowej).
2. Kiedy, mimo doręczenia upomnienia, Beneficjent nie dokona zwrotu środków, IZ RPO WZ kieruje do właściwego Urzędu Skarbowego wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego (w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji) wraz z tytułem wykonawczym.

3. Wszczęcie egzekucji administracyjnej wiąże się z powstaniem wobec Beneficjenta dodatkowych kosztów egzekucyjnych, które zaspokajane są w pierwszej kolejności.

2.5 Wykluczenie

1. Na podstawie art. 207 ust. 4 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, w przypadku braku zwrotu środków w terminie określonym wydaną decyzją, Beneficjent zostaje wykluczony z możliwości otrzymywania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich.
2. Okres wykluczenia kończy się z upływem trzech lat liczonych od dnia dokonania zwrotu ww. środków. Powyższe oznacza, iż Beneficjent we wskazanym okresie nie otrzyma dofinansowania na realizację innych projektów ze środków europejskich.
3. Zgodnie z art. 207 ust. 7 ustawy o finansach publicznych przepisu ust. 4 nie stosuje się do:
  - a) podmiotów, które na podstawie odrębnych przepisów realizują zadania interesu publicznego, jeżeli spowoduje to niemożność wdrożenia działania w ramach programu lub znacznej jego części,
  - b) jednostek samorządu terytorialnego i samorządowych osób prawnych,
  - c) instytutów badawczych prowadzących działalność leczniczą,
  - d) podmiotów leczniczych utworzonych przez organy administracji rządowej,
  - e) podmiotów leczniczych utworzonych lub prowadzonych przez uczelnie medyczne,
  - f) Beneficjentów, o których mowa w art. 134 b ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

Rozdział 3 Procedura odzyskiwania środków na podstawie art. 189 ustawy o finansach publicznych

1.1 Wezwanie do zwrotu środków

1. Zgodnie z art. 189 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, w przypadku niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność na kwotę lub w terminie, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 189 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, od środków pozostałych do rozliczenia, przekazanych w ramach zaliczki, nalicza się odsetki jak dla zaległości podatkowych, liczone od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność.
2. IZ RPO WZ wzywa Beneficjenta do zapłaty odsetek lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. Przykłady dotyczące postępowania administracyjnego w przedmiocie zwrotu środków:
  - a) Beneficjent nie złożył w terminie wniosku o płatność rozliczającego pobraną zaliczkę oraz nie dokonał zwrotu środków niewydatkowanej zaliczki. IZ RPO WZ wzywa Beneficjenta do rozliczenia otrzymanej zaliczki (złożenia wniosku o płatność) w określonym terminie. Po złożeniu wniosku o płatność Beneficjent zobowiązany będzie do zwrotu odsetek liczonych jak dla zaległości podatkowych od dnia wypłaty środków do dnia złożenia wniosku o płatność. Natomiast w sytuacji, kiedy Beneficjent nie zastosuje się do ww. wezwania we wskazanym terminie, IZ RPO WZ wzywa Beneficjenta do zwrotu środków wraz z odsetkami na zasadach określonych w art. 207 ustawy o finansach publicznych.
  - b) Beneficjent w trakcie realizacji projektu złożył wniosek o płatność rozliczający całą zaliczkę, ale z uchybieniem terminu. W takiej sytuacji Beneficjent jest zobowiązany do zapłaty odsetek jak dla zaległości podatkowych, liczonych od kwoty rozliczonej po terminie zaliczki, od dnia przekazania środków do dnia złożenia wniosku o płatność.
  - c) Beneficjent w trakcie realizacji projektu złożył wniosek o płatność rozliczający otrzymaną zaliczkę w części. IZ RPO WZ rozlicza wykorzystaną część zaliczki oraz wzywa Beneficjenta do rozliczenia

pozostalej części otrzymanej zaliczki w określonym terminie. Po złożeniu wniosku o płatność Beneficjent zobowiązany będzie do zwrotu odsetek liczonych jak dla zaległości podatkowych od środków pozostałych do rozliczenia od dnia wypłaty środków do dnia złożenia wniosku o płatność. Natomiast w sytuacji, kiedy Beneficjent nie zastosuje się do ww. wezwania we wskazanym terminie, IZ RPO WZ wzywa Beneficjenta do zwrotu środków niewykorzystanej zaliczki wraz z odsetkami na zasadach określonych w art. 207 ustawy o finansach publicznych.

1.2 Postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków

1. Po bezskutecznym upływie terminu wskazanego w wezwaniu, o którym mowa w pkt 3.1 niniejszych Zasad, mając na względzie art. 67 ustawy o finansach publicznych, na podstawie art. 61 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, IZ RPO WZ wszczyna postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków.
2. W ramach prowadzonego postępowania administracyjnego IZ RPO WZ zobowiązana jest przeanalizować całość materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i na tej podstawie wydaje rozstrzygnięcie.
3. Zgodnie z zasadami ogólnymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania administracyjnego IZ RPO WZ zapewnia Beneficjentowi możliwość czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym prawo do przeglądania akt sprawy, składania wyjaśnień oraz wniosków dowodowych w postępowaniu wyjaśniającym.
4. IZ RPO WZ na bieżąco informuje Beneficjenta o jego prawach oraz o działaniach podejmowanych w postępowaniu.
5. W uzasadnionych sytuacjach IZ RPO WZ wyznacza nowy termin na zakończenie postępowania administracyjnego, o czym niezwłocznie informuje Beneficjenta, a przed wydaniem decyzji zawiadamia Stronę umowy o zamiarze zakończenia postępowania, wyznaczając Beneficjentowi termin do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.
6. Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, IZ RPO WZ wydaje decyzję administracyjną o zapłacie odsetek, określającą: kwotę środków, od których nalicza się odsetki oraz termin, od którego nalicza się odsetki, a także sposób ich zapłaty. Przepis art. 207 ust. 2 ustawy o finansach publicznych stosuje się odpowiednio, a zatem zwrot środków może zostać dokonany przez pomniejszenie kolejnej płatności na rzecz Beneficjenta o kwotę podlegającą zwrotowi. IZ RPO WZ w decyzji administracyjnej wyczerpująco uzasadnia swoje stanowisko, ze wskazaniem podstawy prawnej.
7. IZ RPO WZ doręcza pisma na zasadach określonych w rozdziale 8 działu I Kodeksu Postępowania Administracyjnego. Doręczanie pism następuje za pokwitowaniem przez operatora pocztowego w rozumieniu ustawy Prawo Pocztowe, przez pracowników IZ RPO WZ lub przez inne upoważnione osoby. W toku postępowania, strony oraz ich przedstawiciele i pełnomocnicy mają obowiązek zawiadomić IZ RPO WZ o każdej zmianie swojego adresu. W razie zaniedbania ww. obowiązku doręczenie pisma pod dotychczasowym adresem ma skutek prawny. Zgodnie z art. 44 Kodeksu Postępowania Administracyjnego w razie niemożności doręczenia pisma Beneficjentowi operator pocztowy przechowuje pismo przez okres 14 dni w swojej placówce pocztowej - w przypadku doręczania pisma przez operatora pocztowego (w międzyczasie podwójnie awizuje pismo). Doręczenie uważa się za dokonane z upływem ostatniego dnia ww. okresu, a pismo pozostawia się w aktach sprawy.
8. W trakcie trwania postępowania administracyjnego termin na dokonanie danej czynności (np. złożenie wniosku) uważa się za zachowany jeżeli przed jego upływem pismo zostało przez Stronę umowy nadane w polskiej placówce pocztowej.
9. Beneficjent w trakcie postępowania administracyjnego może ustanowić pełnomocnika, który będzie go reprezentował. Należy pamiętać, aby przedstawić IZ RPO WZ pełnomocnictwo wraz z uiszczoną opłatą skarbową (jeżeli dotyczy). W takim przypadku cała korespondencja w sprawie doręczana jest pełnomocnikowi.
10. W sytuacji, kiedy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stanie się bezprzedmiotowe w całości albo w części, IZ RPO WZ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania administracyjnego

odpowiednio w całości albo w części (art. 105 Kodeksu postępowania administracyjnego). Ponadto, decyzji administracyjnej nie wydaje się, jeżeli przed jej wydaniem Beneficjent dokonał zapłaty odsetek oraz środki, od których te odsetki zostały naliczone, Beneficjent rozliczył w sposób określony w przepisach wydanych na podstawie art. 189 ust. 4 ustawy o finansach publicznych.

11. W przypadku, kiedy Beneficjent nie zgadza się z decyzją administracyjną, może zwrócić się do IZ RPO WZ z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
12. Przykłady dotyczące postępowania administracyjnego w przedmiocie zwrotu środków:
  - a) Beneficjent w trakcie postępowania administracyjnego przedstawia wyjaśnienia oraz dodatkową dokumentację. IZ RPO WZ dołącza do akt złożone dokumenty, a ponadto umożliwia Beneficjentowi zapoznanie się z materiałem dowodowym ze zgromadzonym w sprawie, w siedzibie IZ RPO WZ. Beneficjent ma możliwość sporządzania notatek czy wykonania fotokopii dokumentów.
  - b) W trakcie trwania postępowania administracyjnego IZ RPO WZ ustaliła nowe okoliczności w sprawie, w związku z którymi IZ RPO WZ odstąpiła od stwierdzonych naruszeń. Z uwagi na powyższe, postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków stało się bezprzedmiotowe, co powoduje jego umorzenie. W takim przypadku IZ RPO WZ wydaje decyzję o umorzeniu postępowania administracyjnego w całości.
  - c) Beneficjent po wydaniu przez IZ RPO WZ decyzji administracyjnej, zwrócił odsetki, a jednocześnie w terminie 14 dni od daty doręczenia decyzji, wniósł do IZ RPO WZ o ponowne rozpatrzenie sprawy. W takim przypadku kwota zostaje rozliczona, a IZ RPO WZ przystępuje do ponownego rozpatrzenia sprawy, które zostanie zakończone kolejną decyzją administracyjną.

1.3 Ponowne rozpatrzenie sprawy

1. IZ RPO WZ na wniosek Beneficjenta, zobowiązana jest ponownie przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, obejmujące całościową ocenę materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.
2. Termin trwania postępowania liczony jest od daty wpływu do IZ RPO WZ wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.
3. Wniosek wraz z aktami sprawy zostaje przekazany do rozpatrzenia przez pracownika IZ RPO WZ, który wcześniej nie brał udziału w postępowaniu i musi się zapoznać z problematyką danej sprawy od początku. Zgromadzony materiał dowodowy podlega zatem na nowo rzetelnej i obiektywnej analizie.
4. Zgodnie z zasadami ogólnymi przewidzianymi w Kodeksie postępowania administracyjnego, IZ RPO WZ zapewni Beneficjentowi możliwość czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym prawo do przeglądania akt sprawy, składania wyjaśnień oraz wniosków dowodowych w postępowaniu wyjaśniającym, a przed wydaniem decyzji prawo do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.
5. Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, IZ RPO WZ na podstawie art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego wydaje decyzję administracyjną utrzymującą w mocy zaskarżoną decyzję, uchylającą zaskarżoną decyzję w całości lub części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając decyzję umarza postępowanie pierwszej instancji bądź też umarza postępowanie odwoławcze. IZ RPO WZ w decyzji administracyjnej wyczerpująco uzasadnia swoje stanowisko, ze wskazaniem podstawy prawnej.
6. Od decyzji wydanej po ponownym rozpoznaniu sprawy, Beneficjentowi przysługuje prawo do wniesienia za pośrednictwem Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie, w terminie 30 dni od daty doręczenia ww. decyzji. W przypadku wydania przez Wojewódzki Sąd Administracyjny wyroku, Beneficjentowi oraz IZ RPO WZ przysługuje prawo do wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego (za pośrednictwem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie) w terminie 30 dni od daty doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem.

7. Mając na uwadze zapisy art. 61 § 6 ustawy prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wstrzymanie wykonania aktu lub czynności upada w razie wydania przez sąd orzeczenia kończącego postępowanie w pierwszej instancji. W związku z powyższym, Beneficjent ma możliwość złożenia wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji w skardze kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego (o której mowa powyżej).
8. Należy pamiętać, iż samo złożenie przez Beneficjenta skargi nie wstrzymuje możliwości odzyskania przez IZ RPO WZ środków w trybie egzekucji administracyjnej. Przepisy prawa dopuszczają jednak możliwość złożenia przez Beneficjenta wniosku o wstrzymanie wykonania decyzji. Taki wniosek Beneficjent może złożyć w skardze do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, albo bezpośrednio do IZ RPO WZ (art. 61 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi).
9. W przypadku wydania przez Wojewódzki Sąd Administracyjny wyroku, w zależności od treści rozstrzygnięcia, Beneficjentowi lub IZ RPO WZ będzie przysługiwało prawo do wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego (za pośrednictwem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie) w terminie 30 dni od daty doręczenia wyroku wraz z uzasadnieniem.
10. Przykłady dotyczące postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy:
  - a) Beneficjent po wydaniu przez IZ RPO WZ decyzji administracyjnej utrzymującej w całości w mocy poprzednią decyzję, zwrócił odsetki, a jednocześnie skorzystał z prawa do wniesienia skargi. W takim przypadku kwota zostaje rozliczona, a skarga wraz z odpowiedzią IZ RPO WZ oraz aktami zostaje przekazana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.
  - b) Beneficjent po wydaniu przez IZ RPO WZ decyzji administracyjnej utrzymującej w całości w mocy poprzednią decyzję, nie zwrócił odsetek i skorzystał z prawa do wniesienia skargi. W takim przypadku skarga wraz z odpowiedzią IZ RPO WZ oraz aktami zostaje przekazana do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. IZ RPO WZ z uwagi na brak zwrotu przez Beneficjenta odsetek w terminie wskazanym w decyzji, wszczyna procedurę egzekucyjną w celu przymusowego ściągnięcia należności.

1.4 Egzekucja administracyjna

1. W przypadku braku zwrotu odsetek w terminie określonym w decyzji administracyjnej, IZ RPO WZ kieruje do Beneficjenta upomnienie przedegzekucyjne, wyznaczając Beneficjentowi 7 dniowy termin na zwrot oraz na uiszczenie tzw. kosztów upomnienia (które wynoszą czterokrotną wartość opłaty dodatkowej pobieranej przez „Pocztę Polską” za polecenie przesyłki listowej).
2. Kiedy, mimo doręczenia upomnienia, Beneficjent nie dokona zwrotu środków, IZ RPO WZ kieruje do właściwego Urzędu Skarbowego wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji) wraz z tytułem wykonawczym.
3. Wszczęcie egzekucji administracyjnej wiąże się z powstaniem wobec Beneficjenta dodatkowych kosztów egzekucyjnych, które zaspokajane są w pierwszej kolejności.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Pomorze Zachodnie

Unia Europejska
Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

